

На основу члана 16. став 1. Закона о заштити узбуњивача ("Сл. гласник РС" бр.128/2014), у даљем тексту: Закон и Правилника о начину унутрашњег узбуњивања, начину одређивања овлашћеног лица код послодавца (у даљем тексту:Правилник), као и другим питањима од значаја за унутрашње узбуњивање код послодавца који има више од десет запослених ("СЛ. гласник РС бр.49/2015"), Школски одбор "Економско-трговинске школе" у Бечеју, на седнице одржаној дана 04.12.2015. године донео је:

ПРАВИЛНИК

О УНУТРАШЊЕМ УЗБУЊИВАЊУ И О ЗАШТИТИ

УЗБУЊИВАЧА

У ЕКОНОМСКО-ТРГОВИНСКОЈ ШКОЛИ У БЕЧЕЈУ

УВОДНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим Правилником уређује се поступак унутрашњег узбуњивања у Економско-трговинској школи у Бечеју, начин одређивања лица овлашћеног за пријем информација, начин и поступак узбуњивања, права узбуњивача, обавеза послодавца и других запослених у вези са узбуњивањем, као и друга питања од значаја за узбуњивање и заштиту узбуњивача у Економско-трговинској школи у Бечеју.

Значење појединих појмова

Члан 2.

1) "Узбуњивање" је откривање информације која садржи податке о кршењу прописа, кршењу људских права, вршењу јавног овлашћења противно сврси због које је поверено, опасности по живот, јавно здравље, безбедност, животну средину, као и ради спречавања штете великих размера. Информација може да садржи потпис узбуњивача и податке о узбуњивачу. Послодавац и овлашћени орган дужни су да поступају и по анонимним обавештењима у вези са информацијом, у оквиру својих овлашћења.

2) "Узбуњивач" је физичко лице које изврши узбуњивање у вези са својим радним ангажовањем, поступком запошљавања, коришћењем услуга државних и других органа, носилаца јавних овлашћења или јавних служби, пословном сарадњом и правом власништва на привредном друштву;

3) "Унутрашње узбуњивање" је откривање информације послодавцу.

Забрана спречавања узбуњивања

Члан 3.

У Економско-трговинској школи у Бечеју је забрањено спречавање узбуњивања.

Одредба општег акта или појединачног акта којом се спречава узбуњивање је ништава.

Забрана предузимања штетне радње

Члан 4.

У Економско-трговинској школи у Бечеју је забрањено предузимање штетне радње. Штетна радња је свако чињење или нечињење у вези са узбуњивањем којим

се узбуњивачу или лицу које има право на заштиту као узбуњивач угрожава или повређује право, односно којим се та лица стављају у неповољнији положај.

Право на заштиту узбуњивача

Члан 5.

У Економско-трговинској школи у Бечеју узбуњивач има право на заштиту, у складу са законом, ако:

- 1) изврши узбуњивање код послодавца на начин прописан законом, подзаконским актом и овим Правилником;
- 2) открије информацију о кршењу прописа, кршењу људских права, вршењу јавног овлашћења противно сврси због које је поверено, опасности по живот, јавно здравље, безбедност, животну средину, као и ради спречавања штете великих размера (у даљем тексту: информација) у року од једне године од дана сазнања за извршену радњу због које врши узбуњивање, а најкасније у року од десет година од дана извршења те радње;
- 3) би у тренутку узбуњивања, на основу расположивих података, у истинитост информације, поверовало лице са просечним знањем и искуством као и узбуњивач.

Заштита повезаних лица

Члан 6.

У Економско+трговинској школи у Бечеју повезано лице има право на заштиту као узбуњивач ако учини вероватним да је према њему предузета штетна радња због повезаности са узбуњивачем.

Право на заштиту због погрешног означавања узбуњивача

Члан 7.

У Економско-трговинској школи у Бечеју право на заштиту као узбуњивач, има лице које учини вероватним да је према њему предузета штетна радња, ако је лице које је предузело штетну радњу, погрешно сматрало да је то лице узбуњивач, односно повезано лице.

Заштита лица у вршењу службене дужности

Члан 8.

У Економско-трговинској школи у Бечеју лице које је у вршењу службене дужности доставило информацију има право на заштиту као узбуњивач ако учини вероватним да је према њему предузета штетна радња због достављања информације.

Право на заштиту због тражења информације

Члан 9.

У Економско-трговинској школи у Бечеју лице које тражи податке у вези са информацијом, има право на заштиту као узбуњивач, ако учини вероватним да је према њему предузета штетна радња због тражења тих података.

Заштита података о личности узбуњивача

Члан 10.

Лице које је у Економско-трговинској школи у Бечеју овлашћено за пријем информације дужно је да, штити податке о личности узбуњивача, односно податке на основу којих се може открити идентитет узбуњивача, осим ако се узбуњивач не сагласи са откривањем тих података, а у складу са законом који уређује заштиту података о личности.

У Економско-трговинској школи у Бечеју свако лице које сазна податке из става 1. овог члана, дужно је да штити те податке.

Лице овлашћено за пријем информације у Економско-трговинској школи у Бечеју дужно је да приликом пријема информације, обавести узбуњивача да његов идентитет може бити откривен послодавцу, ако без откривања идентитета узбуњивача не би било могуће поступање послодавца, као и да га обавести о мерама заштите учесника у кривичном поступку.

Ако је у току поступка неопходно да се открије идентитет узбуњивача, лице овлашћено за пријем информације у Економско-трговинској школи у Бечеју дужно је да о томе, пре откривања идентитета, обавести узбуњивача.

Подаци из става 1. овог члана не смеју се саопштити лицу на које се указује у информацији, ако посебним законом није другачије прописано.

Забрана злоупотребе узбуњивања

Члан 11.

У Економско-трговинској школи у Бечеју је забрањена злоупотреба узбуњивања.

Злоупотребу узбуњивања врши лице које:

- 1) достави информацију за коју је знало да није истинита;
- 2) поред захтева за поступање у вези са информацијом којом се врши узбуњивање тражи противправну корист.

Покретање поступка

Члан 12

Поступак унутрашњег узбуњивања започиње достављањем информације послодавцу, односно лицу овлашћеном за пријем информације и вођење поступка у вези са узбуњивањем.

Достављање информације у вези са унутрашњим узбуњивањем врши се лицу овлашћеном за пријем информације и вођење поступка у вези са унутрашњим узбуњивањем.

Достављање информације у вези са унутрашњим узбуњивањем врши се писмено или усмено.

Садржина информације

Члан 13.

Информација садржи податке о кршењу прописа, кршењу људских права, вршењу јавног овлашћења противно сврси због које је поверено, опасности по живот, јавно здравље, безбедност, животну средину, као и податке ради спречавања штете великих размера.

Информација може да садржи потпис узбуњивача и податке о узбуњивачу.

Послодавац је дужан да поступи и по анонимним обавештењима у вези са информацијом, у оквиру својих овлашћења.

Обавезе послодавца

Члан 14.

У Економско-трговинској школи у Бечеју Послодавац је дужан да, у оквиру својих овлашћења, предузме мере ради отклањања утврђених неправилности у вези са информацијом.

У Економско-трговинској школи у Бечеју Послодавац је дужан да, у оквиру својих овлашћења, заштити узбуњивача од штетне радње, као и да предузме неопходне мере ради обустављања штетне радње и отклањања последица штетне радње.

У Економско-трговинско школи у Бечеју Послодавац не сме предузимати мере у циљу откривања идентитета анонимног узбуњивача.

У Економско-трговинско школи у Бечеју Послодавац је дужан да свим радно ангажованим лицима достави писмено обавештење о правима из овог закона.

У Економско-трговинско школи у Бечеју Послодавац је дужан да у складу са законом решењем одреди лице овлашћено за пријем информације и вођење поступка у вези са узбуњивањем.

Поступак

Члан 15.

Достављање информације у вези са унутрашњим узбуњивањем врши се лицу овлашћеном за пријем информације и вођење поступка у вези са унутрашњим узбуњивањем, у складу са законом, подзаконском акту и овим Правилником.

Писмено достављање информације у вези са унутрашњим узбуњивањем може се учинити непосредном предајом писмена о информацији у вези са унутрашњим узбуњивањем, обичном или препорученом пошиљком, као и електронском поштом, у складу са законом.

Усмено достављање информације у вези са унутрашњим узбуњивањем врши се усмено на записник.

Уколико се достављање информације врши непосредном предајом писмена или усмено, о информацији у вези са унутрашњим узбуњивањем саставља се потврда о пријему информације у вези са унутрашњим узбуњивањем, и то приликом пријема писмена, односно приликом узимања усмене изјаве од узбуњивача.

Уколико се достављање писмена о информацији у вези са унутрашњим узбуњивањем врши обичном или препорученом пошиљком, односно електронском поштом, издаје се потврда о пријему информације у вези са унутрашњим узбуњивањем. У том случају се као датум пријема код препоручене пошиљке наводи датум предаје пошиљке пошти, а код обичне пошиљке датум пријема пошиљке код послодавца.

Ако је поднесак упућен електронском поштом, као време подношења послодавцу сматра се време које је назначено у потврди о пријему електронске поште, у складу са законом.

Члан 16.

Потврда о пријему информације у вези са унутрашњим узбуњивањем садржи: кратак опис чињеничног стања о информацији у вези са унутрашњим узбуњивањем; време, место и начин достављања информације у вези са унутрашњим узбуњивањем; број и опис прилога поднетих уз информацију о унутрашњем узбуњивању; податке о томе да ли узбуњивач жели да подаци о његовом идентитету не буду откривени; податке о послодавцу; печат послодавца; потпис лица овлашћеног за пријем информације и вођење поступка у вези са унутрашњим узбуњивањем.

Потврда о пријему информације у вези са унутрашњим узбуњивањем може садржати потпис узбуњивача и податке о узбуњивачу, уколико он то жели.

Члан 17.

Обичне и препоручене пошиљке на којима је означено да се упућују лицу овлашћеном за пријем информације и вођење поступка у вези са унутрашњим узбуњивањем код послодавца или на којима је видљиво на омоту да се ради о информацији у вези са унутрашњим узбуњивањем може да отвори само лице

овлашћено за пријем информације и вођење поступка у вези са унутрашњим узбуњивањем.

Члан 18.

У случају анонимних обавештења, поступа се у складу са Законом. У циљу провере информације у вези са унутрашњим узбуњивањем, предузимају се одговарајуће радње, о чему се обавештава послодавац, као и узбуњивач, уколико је то могуће на основу расположивих података.

Члан 19.

Ако се узимају изјаве од лица, у циљу провере информације у вези са унутрашњим узбуњивањем, о томе се саставља записник. На садржину записника, може се ставити приговор.

Члан 20.

По окончању поступка саставља се извештај о предузетим радњама у поступку о информацији у вези са унутрашњим узбуњивањем, предлажу мере ради отклањања уочених неправилности и последица штетне радње насталих у вези са унутрашњим узбуњивањем. Извештај из става 1. овог члана, доставља се послодавцу и узбуњивачу, о коме се узбуњивач може изјаснити.

Ради отклањања уочених неправилности и последица штетне радње настале у вези са унутрашњим узбуњивањем могу да се предузму одговарајуће мере на основу извештаја из става 1. овог члана.

Члан 21.

У Економско трговинској у Бечеју поступак унутрашњег узбуњивања започиње достављањем информације послодавцу.

У Економско-трговинској школи у Бечеју Послодавац је дужан да поступи по информацији без одлагања, а најкасније у року од 15 дана од дана пријема информације.

У Економско-трговинској школи у Бечеју Послодавац је дужан да обавести узбуњивача о исходу поступка по његовом окончању, у року од 15 дана од дана окончања поступка из става 1. овог члана.

У Економско-трговинској школи у Бечеју Послодавац је дужан да, на захтев узбуњивача, пружи обавештења узбуњивачу о току и радњама предузетим у поступку, као и да омогући узбуњивачу да изврши увид у списе предмета и да присуствује радњама у поступку.

Општи акт послодавца

Члан 22.

У Економско-трговинској школи у Бечеју Послодавац је дужан да на видном месту, доступном сваком радно ангажованом лицу, као и на интернет страници Школе истакне овај општи акт.

Одредбе овог општег акта о поступку унутрашњег узбуњивања морају бити у складу са законом и подзаконским актом.

Одредбама овог општег акта из става не може се умањити обим права или ускратити неко право узбуњивачу из овог закона.

Одредбе овог општег акта које нису у складу са законом и прописима донетим на основу овог закона, ништаве су.

Поступање са тајним подацима

Узбуњивање ако су у информацији садржани тајни подаци

Члан 23.

Информација може да садржи тајне податке.

Под тајним подацима из става 1. овог члана сматрају се подаци који су у складу са прописима о тајности података претходно означени као тајни.

Ако су у информацији садржани тајни подаци, узбуњивач је дужан да се прво обрати послодавцу, а ако се информација односи на лице које је овлашћено да поступа по информацији, информација се подноси Председнику Школског одбора Економско-трговинској школи у Бечеју.

У случају да послодавац није у року од 15 дана поступио по информацији у којој су садржани тајни подаци, односно ако није одговорио или није предузео одговарајуће мере из своје надлежности, узбуњивач се може обратити Школском одбору Економско трговинске школе у Бечеју.

Изузетно од става 3. овог члана, у случају да се информација односи на деловање Школског одбора Економско-трговинске школе у Бечеју, информација се подноси Министарству просвете, науке и технолошког развоја.

Ако су у информацији садржани тајни подаци, узбуњивач не може узбунити јавност, ако законом није другачије одређено.

Ако су у информацији садржани тајни подаци, узбуњивач и друга лица су дужни да се придржавају општих и посебних мера заштите тајних података прописаних законом који уређује тајност података.

ЗАШТИТА УЗБУЊИВАЧА И НАКНАДА ШТЕТЕ

Забрана стављања узбуњивача у неповољнији положај

Члан 24.

У Економско-трговинској школи у Бечеју Послодавац не сме чињењем или нечињењем да стави узбуњивача у неповољнији положај у вези са узбуњивањем, а нарочито ако се неповољнији положај односи на:

- 1) запошљавање;
- 2) стицање својства приправника или волонтера;
- 3) рад ван радног односа;
- 4) образовање, оспособљавање или стручно усавршавање;
- 5) напредовање на послу, оцењивање, стицање или губитак звања;
- 6) дисциплинске мере и казне;
- 7) услове рада;
- 8) престанак радног односа;
- 9) зараду и друге накнаде из радног односа;
- 10) учешће у добити послодавца;
- 11) исплату награде и отпремнине;
- 12) распоређивање или премештај на друго радно место;
- 13) непредузимање мера ради заштите због узнемиравања од стране других лица;
- 14) упућивање на обавезне здравствене прегледе или упућивање на прегледе ради оцене радне способности
- 15) активности којима се омаловажавају, дискриминишу или издвајају лица,
- 16) понашање које доводи до тренутног или трајног угрожавања психичког и емоционалног здравља и достојанства запосленог (физичко, психичко и социјално насолје).

Одредбе општег или појединачног акта којима се узбуњивачу ускраћује или повређује право, односно којима се ова лица стављају у неповољнији положај у вези са узбуњивањем, ништаве су.

Накнада штете због узбуњивања

Члан 25.

У случајевима наношења штете због узбуњивања, узбуњивач има право на накнаду штете, у складу са законом који уређује облигационе односе.

Судска заштита узбуњивача

Члан 26.

Узбуњивач према коме је предузета штетна радња у вези са узбуњивањем има право на судску заштиту.

Судска заштита се остварује подношењем тужбе за заштиту у вези са узбуњивањем надлежном суду, у року од шест месеци од дана сазнања за предузету штетну радњу, односно три године од дана када је штетна радња предузета.

Надзор над спровођењем овог Правилника

Члан 27.

Надзор над спровођењем овог закона врши Одбор за безбедност и здравље на раду у Економско-трговинској школи у Бечеју.

Ступање Правилника на снагу

Члан 28.

Овај Правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања на огласној табли Школе а примењује се почев од дана ступања на снагу.

Председник Школског одбора

ОЛГА ПОПОВИЋ